

УДК 368.5

Страховий захист агровиробників України: огляд страхових компаній та продуктів

Рубцова Н.М., Радченко Н.Г., Трусова Н.В.

Вступ. Сільське господарство вже декілька років є основною галуззю української економіки і забезпечує понад 40% виручки від експорту. На сьогодні український аграрний сектор має сприятливі передумови для розвитку, а держава може використати його як локомотив для відновлення всієї економіки після «коронакризи». Проте сільське господарство є однією з найризикових галузей суспільного виробництва і потребує страхового захисту, що дозволить мінімізувати та стабілізувати втрати агропідприємств від непередбачуваних подій.

Аграрне страхування є одним із найефективніших інструментів управління ризиками, які відчувають агровиробники в процесі виробництва сільськогосподарської продукції. Зараз українське агрострахування проходить непростий шлях становлення: наразі це підтверджується низькими обсягами застрахованої продукції на фоні зростаючих обсягів сільськогосподарського виробництва. І це говорить про низку проблем, з якими стикаються основні суб'єкти агрострахування: страховик, аграрій та держава, та які потребують подальших досліджень й знаходження шляхів підвищення рівня страхового захисту агровиробників.

Дослідженнями в даному напрямку, зокрема оцінка сучасного стану ринку агрострахування, вивчення особливостей укладання договорів страхування сільськогосподарської продукції від певних ризиків, застосування зарубіжного досвіду в сучасних вітчизняних умовах, тощо, займаються такі провідні вчені як В. Д. Базилевич, О. О. Гаманкова, О. М. Залетов, Р.О. Колібаба, С. А. Навроцький, С. С. Осадець, Р. В. Пікус, Р.В. Шинкаренко, А.С. Шолойко та ін.

Мета статті полягає в аналізі роботи страхових компаній на ринку агрострахування, оцінці їх послуг щодо страхового захисту агровиробників та дослідженні роботи держави в напрямку підтримки аграріїв у сфері страхування сільськогосподарської продукції.

Сьогодні діюча система агрострахування є незадовільною і з кожним роком очікуючи поліпшення ситуації, ми спостерігаємо регресні процеси на ринку страхування сільськогосподарської продукції. Для порівняння, відсоток проникнення агрострахування в сільськогосподарську галузь України (обсяг застрахованих площ) у 2018 році становив 5,04%, тоді як величина даного показника у 2007 році становила 12,65%, а у 2008 році – 6,02%, коли активно працювала програма державного субсидування страхових премій. В США і Канаді охоплення страхуванням посівних площ становить 86% та 65% відповідно.

Низький попит на агрострахування в Україні пов'язаний з високою вартістю послуги, обмеженим вибором контрагентів, складністю механізму страхування.

На початок 2019 року ліцензію на провадження страхової діяльності у формі добровільного страхування сільськогосподарської продукції мають 64 страхових компанії. Перелік страхових компаній, що активно працюють на ринку агрострахування України наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні показники роботи страхових компаній з добровільного страхування сільськогосподарської продукції за 2019 р.

Страхова компанія	Страхові премії, тис. грн	Страхові виплати, тис. грн	Рівень виплат, %
1. ПрАТ «СК «ПЗУ Україна»	98 376	51 689	52,54
2. ПрАТ «СК «ARX»	43 984	27 875	63,38
3. ПрАТ «СК «Еталон»	30 132	2 108	7,00
4. ПрАТ «УАСК АСКА»	19 778	1 636	8,27
5. ПрАТ АСК «ІНГО Україна»	12 376	23 717	191,64
6. ПрАТ «СК «Універсальна»	7 837	55	0,70
7. ПрАТ «СК «Брокбізнес»	4 532	–	–
8. ПрАТ «СК «Інтер-Плюс»	1 771	–	–

9. ПрАТ «Українська пожежно-страхова компанія»	1 694	149	8,81
10. ПрАТ «СГ «ТАС»	1 390	138	9,93

Джерело: складено авторами за даними [1]

Лідером серед страхових компаній, що надають послуги зі страхування сільськогосподарської продукції є ПрАТ «СК «ПЗУ Україна». У 2019 році вона уклала договорів страхування на суму 98376 тис. грн. і здійснила виплат на суму 51689 тис. грн. Дана компанія також співпрацює з Аграрним фондом України (на правах співстрахування) та Державною продовольчо-зерною корпорацією України. Оцінюючи роботу 20 провідних страховиків в галузі агрострахування, відмітимо, що у 2019 році 6 страховиків мали рівень виплат, що перевищує 50%, зокрема СК «ПЗУ Україна» (52,5%), СК «ARX» (63,4%), АСК «ІНГО Україна» (191,6), СК «Провідна» (64,7), СК «Перша» (60,4%), СК «Арсенал Страхування» (50,0%).

На сьогодні 8 з 20 страхових компаній, представлених на ринку агрострахування співпрацюють з Аграрним фондом України та Державною продовольчо-зерною корпорацією України, зокрема ПрАТ «УАСК АСКА», ПрАТ «АСК «ІНГО Україна», ПрАТ «СК «Універсальна», ПрАТ «СГ «ТАС», ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» (на правах співстрахування), ПрАТ «СК «Перша», ТДВ «СК «Гардіан», ПрАТ «СК «ARX» (на правах співстрахування) (табл. 2). Параметри страхування за такими договорами поступово наближаються до параметрів страхування з незалежними договорами, що свідчить про формування реальних ринкових умов страхування [2].

Проаналізувавши роботу страховиків-лідерів в галузі агрострахування, нами виділені основні страхові продукти, що мають задовольнити потреби агробізнесу, зокрема забезпечити стабільність його виробництва і доходів (рис. 1).

Таблиця 2

**Перелік страхових компаній, які активно працюють на ринку
агροстрахування України у 2019-2020 рр.**

Страхові компанії, які є членами Аграрного страхового Пулу	Страхові компанії, що співпрацюють з		Провідні страхові компанії, які були активними учасниками вітчизняного ринку агροстрахування (ТОП-10)
	ПАТ «Аграрний фонд»	ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України»	
1. ПрАТ СК «Брокбізнес» 2. ПрАТ СК «Страхові гарантії» 3. ПрАТ «Українська аграрно-Страхова компанія» 4. ПрАТ СК «Альфа Страхування»	1. ПрАТ «УАСК АСКА» 2. ПрАТ «АСК «ІНГО Україна» 3. ПрАТ «СК «Універсальна» 4. ПрАТ «СГ «ТАС» 5. ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» (на правах співстрахування) 6. ПрАТ «СК «Перша» 7. ТДВ «СК «Гардіан» 8. ПрАТ «СК «АРХ» (на правах співстрахування)	1. ПрАТ «АСК «ІНГО Україна», 2. ПрАТ «СК «Універсальна» 3. ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» 4. ПрАТ «УАСК АСКА»	1. ПрАТ «СК «ПЗУ Україна» 2. ПрАТ «СК «АРХ» 3. ПрАТ «СК «Еталон» 4. ПрАТ «УАСК АСКА» 5. ПрАТ АСК «ІНГО Україна» 6. ПрАТ «СК «Універсальна» 7. ПрАТ «СК «Брокбізнес» 8. ПрАТ «СК «Інтер-Плюс» 9. ПрАТ «Українська пожежно-страхова компанія» 10. ПрАТ «СГ «ТАС»

Джерело: складено авторами за даними [1], [3], [4]

Охарактеризуємо кожен з представлених страхових продуктів:

1. Програма комплексного страхування посівів сільськогосподарських культур на період перезимівлі передбачає страхування витрат понесених господарством на посів та вирощування озимих сільськогосподарських культур. Страхування проводиться на випадок загибелі та пошкодження озимих сільськогосподарських культур внаслідок настання несприятливих погодних умов перезимівлі.

Рис. 1. Страхові продукти для агробізнесу

Джерело: складено авторами

2. Програма страхування майбутнього врожаю сільськогосподарських культур на період весна-літо передбачає страхування майбутнього врожаю озимих та ярих сільськогосподарських культур. Страхування проводиться на випадок неотриманням або недоотриманням урожаю сільськогосподарських культур внаслідок настання певних страхових ризиків.

3. Програма страхування майбутнього врожаю на весь період вирощування (на весь цикл виробництва) передбачає страхування посівів та майбутнього врожаю озимих сільськогосподарських культур. Страхування проводиться на випадок пошкодження або загибель посівів чи недоотримання або неотримання врожаю застрахованої культури на всій або частині площі посіву, що завдало збитків страхувальнику.

4. Програма страхування багаторічних насаджень передбачає страхування безпосередньо багаторічних насаджень та / або майбутнього (очікуваного) урожаю

багаторічних плодкових культур. Страхування проводиться на випадок пошкодження або загибелі багаторічних насаджень та / або неотримання чи недоотримання врожаю багаторічних плодкових культур.

5. Програма страхування тварин та птиці дозволяє компенсувати матеріальні втрати пов'язані із загибеллю та вимушеним забоєм поголів'я тварин внаслідок дії стихійних явищ, нещасних випадків, інфекційних хвороб тощо.

6. Програма страхування сільськогосподарської техніки дозволяє компенсувати матеріальні втрати пов'язані із пошкодженням й втратою техніки і вантажу. Страхування спецтехніки проводиться від ризиків, що пов'язані з його експлуатацією, зокрема ДТП, викрадення, дії вогню, наслідків стихійних лих, залиття, протиправних дій третіх осіб тощо.

Аналіз панелі основних страхових продуктів, що надають провідні страхові компанії в галузі агостраховання (табл. 3) показав, що найбільш широку лінійку страхових послуг в досліджуваному напрямку надає ПрАТ СК «ПЗУ Україна». Страховик із шести основних страхових продуктів направлених на захист агровиробників від сільськогосподарських ризиків надає п'ять, окрім страхування майбутнього врожаю на весь період вирощування.

Таблиця 3

Основні страхові продукти, що надають провідні страхові компанії в галузі агостраховання

Страхові компанії	ПЗУ Україна	ІНГО	Універсална	УПСК	АСКА
Страхування посівів сільськогосподарських культур на період перезимівлі	+	+	+	+	
Страхування майбутнього врожаю на період весна-літо	+	+	+	+	+
Страхування майбутнього врожаю на весь період вирощування			+	+	
Страхування багаторічних насаджень	+	+			+
Страхування тварин та птиці	+	+	+		+

Страховання сільськогосподарської техніки	+				+
Кількість страхових продуктів	5/6	4/6	4/6	3/6	4/6

Джерело: складено авторами

У розвинутих країнах виробникам надається широкий спектр страхових продуктів, який покриває більшість погодних ризиків. В Україні ж страхові компанії пропонують виробникам захист від обмеженого кола малоймовірних ризиків (табл. 4). Через це рівень страхових виплат є вкрай низьким – 4,2 %.

Таблиця 4

Дані за основними програмами страхування сільськогосподарських культур за 2018 рік, %

Програми	Відсоток договорів	Відсоток застрахованої площі	Відсоток страхової суми	Відсоток зібраних премій
Мультиризик (страхування посівів)	1,6	1,4	2,7	1,5
Часткова та повна загибель + весняні заморозки (для озимих культур)	5,2	11,7	2,0	2,2
Повна загибель + весняні заморозки	40,1	41,9	13,9	14,9
Мультиризик (страхування майбутнього врожаю)	26,4	21,3	46,0	57,7
Поіменовані ризики	15,4	11,6	25,3	10,8
Повна загибель	11,0	12,0	7,9	12,2
Багаторічні насадження	0,2	0,1	1,7	0,7
Інші (троянди)	0,1	0,0	0,5	0,1

Джерело: складено авторами за даними [5]

За даними таблиці 4, найбільшу частку на ринку агрострахування зайняли договори страхування від повної загибелі плюс весняні заморозки (40,0% від усіх договорів). Проте за обсягами страхових премій (57,7%) та страхових сум (46,0%)

лідерами є договори страхування майбутнього врожаю від багатьох ризиків (мультиризик).

Окрім зазначених страхових продуктів страхування сільськогосподарських культур активно на ринку агрострахування впроваджується індексне страхування врожаю. Даний вид страхування відрізняється від класичного тим, що страховим випадком стає не недобір урожаю нижче обумовленого рівня, а несприятливі метеорологічні умови, які виступають причиною неврожаїв. Аграрії одержують страхове відшкодування в розмірі, еквівалентному розміру зниження середнього рівня врожайності в регіоні [6].

Починаючи з 2016 року індексне страхування доступне для українських сільгоспвиробників у рамках програми «МетеоЗахист», аналогів якій немає на вітчизняному ринку. Програма реалізується виробником засобів захисту рослин Syngenta, страховою компанією «ПЗУ Україна» за участю Міжнародної фінансової корпорації (IFC). За підсумками 2019 року андеррайтингового року у програмі індексного страхування брало участь 517 агровиробників з площею покриття 586 тис. га. У результаті настання страхових випадків загальний обсяг страхового відшкодування становив 44 млн грн. (85 тис. грн на 1 господарство) [7].

Окрім страхових продуктів з агрострахування, що розробляються і надаються безпосередньо страховиками, на сьогодні в Україні відповідно до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» № 4391-VI від 09.02.2012 р. [8] розроблено вісім стандартних страхових продуктів зі страхування сільськогосподарських культур (табл. 5).

Основні проблеми розвитку страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою наведено у таблиці 6.

Проте, на думку багатьох експертів з агрострахування, існуюча система агрострахування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, навіть за умов її функціонування не набула б особливої популярності.

Таблиця 5

Стандартні страхові продукти зі страхування сільськогосподарських культур з державною підтримкою

Культури	Період дії договору страхування		
	Весь цикл виробництва (страховий продукт 1)	На період перезимівлі (страховий продукт 2)	Весна-літо (страховий продукт 3)
Озимі зернові	+	+	+
Ярі зернові	+		
Кукурудза	+		
Цукровий буряк	+		
Соняшник	+		
Соя	+		

Джерело: складено авторами за даними [9]

Таблиця 6

Систематизація основних проблем розвитку страхування сільськогосподарської продукції ризиків з державною підтримкою [9]

Проблема	Пояснення
Відсутність стимулів у страхувальників	<ul style="list-style-type: none"> - наявність альтернативної підтримки виробника з відшкодування катастрофічних збитків; - ризик неотримання компенсації вже сплачених страхових премій внаслідок недофінансування програми державної підтримки; - нерозвинена продуктова лінійка (не передбачена підтримка за договорами страхування в тваринництві); - нерегульованість процесу відшкодування збитків.
Відсутність стимулів для підвищення продуктивності сільськогосподарських підприємств	- методика визначення вартості премій та розрахунку страхового відшкодування не враховує рівень розвитку технологічного виробництва.
Фінансова незбалансованість системи	<ul style="list-style-type: none"> - невідповідність коштів, що виділяються на підтримку потенційним масштабам ринку; - недостатнє врахування регіональних ознак; - відсутність спів фінансування підтримки з місцевих бюджетів.
Невисока якість страхового захисту	<ul style="list-style-type: none"> - високий потенційний рівень кумуляції сільськогосподарських ризиків; - низька надійність страхових компаній; - труднощі в організації перестраховання.
Корумпованість і непрозорість системи	<ul style="list-style-type: none"> - непрозорість отримання державних субсидій; - відсутність механізмів контролю за виконанням сторонами умов страхування з державною підтримкою.

Нерозвинена статистична база у сфері сільськогосподарського страхування	- відсутність інституту незалежної експертизи; - нерозвинена статистична база; - високі видатки на адміністрування.
---	---

Джерело: складено авторами за даними [9]

Основні причини – складний механізм страхування, одноразова сплата 100% страхових премій та невпевненість агротоваровиробника в отриманні усієї суми субсидій, що належать йому, через деякий час. Часовий розрив сплати страхових платежів та повернення їх частини у вигляді державної субсидії (відшкодування 50% сплачених страхових внесків) створює розрив ліквідності у сільськогосподарських товаровиробників. В період посівної кампанії, коли агровиробники несуть значні витрати, їм додатково необхідно знайти 100% суми страхових платежів, а реальна вартість відшкодованих через певний період коштів істотно нижче вартості фінансових ресурсів у період сівби.

Таким чином, оцінка сучасного стану ринку аграрного страхування в Україні показала його невідповідність до основних завдань – бути ефективним механізмом управління ризиками в аграрному секторі та забезпечувати стабільність виробництва і доходів сільськогосподарських виробників. З метою поліпшення ситуації в даній галузі необхідно створити законодавчу базу, яка б стала реальним механізмом підтримки українського агропромислового комплексу.

На сьогодні до Верховної Ради України подано проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 18.02.2021 р. № 5104 [10], в якому визначено механізму надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам для страхування сільськогосподарської продукції.

Проектом закону пропонується внести зміни до Податкового кодексу України в частині збільшення ставки податку на дохід за договорами страхування сільськогосподарської продукції на 0,5 в.п. з метою у подальшому спрямування цих

коштів на підтримку страхування сільськогосподарської продукції, а отже реалізація положень даного проєкту не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України та місцевих бюджетів. Також проєктом Закону вносяться зміни до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», якими визначаються:

- механізм надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам для страхування сільськогосподарської продукції;
- учасники ринку страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, вимоги до них, їх права та обов'язки, інформаційне забезпечення;
- об'єкти страхування, страхові продукти, страхові ризики, страхові випадки, вимоги до договорів страхування з державною підтримкою тощо.

Розмір часткового відшкодування сільськогосподарським товаровиробникам страхових платежів визначено на рівні до 60 %.

Внесення зазначених змін до діючого законодавства, дозволить поживити вітчизняну сферу агрострахування з одночасним наданням впевненості аграріїв в безперервності та відтворенні їх виробництва.

Висновки. Для успішного функціонування сільського господарства необхідно аби сільськогосподарські товаровиробники використовували ефективні інструменти управління ризиками, зокрема агрострахування. Проте, сучасний стан розвитку аграрного страхування в Україні не відповідає його першочерговій задачі – бути ефективним механізмом управління ризиками в аграрному секторі та забезпечити стабільність виробництва та доходів сільськогосподарських виробників. На сьогодні ринок агрострахування має в арсеналі 64 страхові компанії з ліцензіями на страхування сільськогосподарської продукції, активно з яких працюють лише 16 страховиків на чолі з ПрАТ СК «ПЗУ Україна». Проведені нами дослідження показали, що страховики надають невеликий спектр страхових продуктів, від обмеженого кола малоймовірних ризиків, а основні умови цих послуг є закритою інформацією, з якою страхувальнику неможливо ознайомитися на сайті

страхової компанії та самостійно обрати вигідні для нього варіанти страхових продуктів.

Одним з позитивних кроків в розвитку ринку агрострахування є подання проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», який передбачає механізм відродження державної підтримки агрострахування та передбачає отримання на неї коштів за рахунок збільшення ставки податку на дохід за договорами страхування сільськогосподарської продукції на 0,5 в.п.

Таким чином, для подальшої продуктивної роботи ринку агрострахування треба тісний взаємозв'язок, простота та прозорість у відносинах між страховиком, страхувальником та державою [11], що розширить можливості доступу агровиробників до даної послуги та дозволить в державі запустити ефективний механізм страхування сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел

1. Електронний журнал «Про страхування». URL: <http://forinsurer.com>
2. Рубцова Н.М., Захарова Н.Ю. Оцінка існуючих страхових продуктів на ринку агрострахування України. *Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)* / За ред. Л.В. Синяєвої. Мелітополь. 2016. - № 3 (32). – С. 256-262. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/3734/1/14.pdf>
3. Офіційний сайт ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» URL: <http://www.pzcu.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт ПАТ «Аграрний фонд» URL: <http://agrofond.gov.ua>
5. Ринок агрострахування України у 2018-му андеррайтинговому році. 2019. URL: <https://agro.me.gov.ua/>
6. Плотніков О. Страхування агросектора в Україні. URL: https://arzinger.ua/press-center/publications/strakhuvannya_agrosektora_v_ukraini/

7. Гриньков Д. Страхування аграріїв: страхують всі і всіх? URL: <https://business.ua/uk/strakhuvannia-ahrariiv-strakhuiut-vsi-i-vsikh>

8. Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою: Закон України від 09.02.2012 № 4391-VI Дата оновлення: 12.09.2019. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4391-17>

9. Рубцова Н.М., Чкан І.О. Страхувальний захист підприємств аграрного сектору економіки та сільських територій: методичні та практичні підходи. *Фінансове забезпечення соціально-економічного розвитку сільських територій в умовах підвищення самостійності регіонів*: монографія / ред. О.О. Яцук. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2019. Розд. 4. С. 130-186

10. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою: проект Закону України від 18.02.2021 р. № 5104. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71155

11. Рубцова Н.М. Сучасний стан та перспективи розвитку діючої системи агрострахування в Україні. *Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)*. 2014. № 4 (28). С. 237-240.

URL:<http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/7604/1/17-1-8.pdf>

Рубцова Н.М., Радченко Н.Г., Трусова Н.В.

Страхувальний захист агровиробників України: огляд страхових компаній та продуктів.

Метою статті є аналіз роботи страхових компаній на ринку агрострахування, оцінка їх послуг щодо страхового захисту агровиробників та дослідження роботи держави в напрямку підтримки аграріїв у сфері страхування сільськогосподарської продукції.

В ході дослідження встановлено, що діюча система агрострахування є незадовільною і з кожним роком спостерігаються регресні процеси на ринку

страхування сільськогосподарської продукції. Низький попит на агрострахування в Україні пов'язаний з високою вартістю послуги, обмеженим вибором контрагентів, складністю механізму страхування.

Проведений аналіз роботи страховиків на ринку агрострахування, говорить про їх часткову участь у даному виді страхування: так із 64 страховиків, які мають ліцензію на страхування сільськогосподарської продукції, менше третини надає послуги в цьому напрямі.

В результаті дослідження лінійки страхових продуктів з агрострахування встановлено, що найбільшим попитом користується комплексне та індексне страхування і страхування тварин та птиці.

З'ясовано, що існуюча система агрострахування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, навіть за умов її функціонування не набула б особливої популярності. Основні причини – складний механізм страхування, одноразова сплата 100% страхових премій та невпевненість агротоваровиробника в отриманні усієї суми субсидій, що належать йому, через деякий час.

В перспективі, з метою поліпшення ситуації в даній галузі, необхідно внести певні зміни до діючого законодавства, що дозволить поживити вітчизняну сферу агрострахування з одночасним наданням впевненості аграріїв в безперервності та відтворенні їх виробництва.

Ключові слова: страховий захист, страхові компанії, страхові продукти, агрострахування, страхування сільськогосподарської продукції, державна підтримка.

Рубцова Н.Н., Радченко Н.Г., Трусова Н.В.

Страховая защита агропроизводителей Украины: обзор страховых компаний и продуктов.

Целью статьи является анализ работы страховых компаний на рынке агрострахования, оценка их услуг по страховой защите агропроизводителей и

исследование работы государства в направлении поддержки аграриев в сфере страхования сельскохозяйственной продукции.

В ходе исследования установлено, что действующая система агрострахования является неудовлетворительной и с каждым годом наблюдаются регрессные процессы на рынке страхования сельскохозяйственной продукции. Низкий спрос на агрострахование в Украине связан с высокой стоимостью услуги, ограниченным выбором контрагентов, сложностью механизма страхования.

Проведенный анализ работы страховщиков на рынке агрострахования, говорит об их долевом участие в данном виде страхования: так из 64 страховщиков, имеющих лицензию на страхование сельскохозяйственной продукции, менее трети предоставляет услуги в этом направлении.

В результате исследования линейки страховых продуктов по агрострахованию установлено, что наибольшим спросом пользуется комплексное и индексное страхование и страхование животных и птиц.

Установлено, что существующая система агрострахования сельскохозяйственной продукции с государственной поддержкой, даже в условиях ее функционирования не получила бы особую популярность. Основные причины - сложный механизм страхования, одноразовая уплата 100% страховых премий и неуверенность сельхозтоваропроизводителя в получении всей суммы субсидий, причитающихся ему, через некоторое время.

В перспективе, с целью улучшения ситуации в данной области, необходимо внести определенные изменения в действующее законодательство, что позволит оживить отечественную сферу агрострахования с одновременным предоставлением уверенности аграриев в непрерывности и воспроизведении их производства.

Ключевые слова: страховая защита, страховые компании, страховые продукты, агрострахование, страхование сельскохозяйственной продукции, государственная поддержка.

Відомості про авторів

Рубцова Наталя Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь

Контактна інформація: 098-482-82-02, tanusha16.2009@i.ua

Радченко Наталія Геннадіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь

Контактна інформація: 097-268-17-02, radchenko80@i.ua

Трусова Наталя Вікторівна – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь

Контактна інформація: 098-244-76-89, trusova_natalya5@ukr.net

Рубцова Наталья Николаевна - кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования, Таврический государственный агротехнологический университет имени Дмитрия Моторного., Г. Мелитополь

Контактная информация: 098-482-82-02, tanusha16.2009@i.ua

Радченко Наталья Геннадьевна - кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов, банковского дела и страхования, Таврический государственный агротехнологический университет имени Дмитрия Моторного., Г. Мелитополь

Контактная информация: 097-268-17-02, radchenko80@i.ua

Трусова Наталья Викторовна - доктор экономических наук, профессор кафедры финансов, банковского дела и страхования, Таврический государственный агротехнологический университет имени Дмитрия Моторного., Г. Мелитополь

Контактная информация: 098-244-76-89, trusova_natalya5@ukr.net

Офіційне написання англійською мовою:

Rubtsova Natalia M.

Radchenko Nataliia H.

Trusova Natalia V.

Контактна особа – Рубцова Наталя Миколаївна

Поштова адреса для відправлення примірника журналу:

Рубцова Н.М., вул. Гризодубової 66, кв. 76, м. Мелітополь, Запорізька обл., 72313

Наданий матеріал раніше не публікувався та в інші видання не надсилався.